

Kramérýusow y
Chf. král. Wlastenské Nowiny.

Roku 1793.

Pro. 38.

W Sobotu

dne 21 Zárí.

Pátý roční běh.

S nejvyšším císařským královským Povolením.

Z Tedyň dwa listowé na den
i ho toho wyprawugi nám
neydůležitějši přiběh, kře-
z říz portwordili se ginými listy, budeme
mocy řícy, že Francouzská swoboda w
krátkém času welikau změnu wezme.
Obsah oich oban listů gen krátce po-
ložime. Dne 26 srpna deputýrowanj
měst Tulonu a Marselie přišli k admí-
rálowé lodj, a Anglickému Admirátowi
Hūdowi přednesli, že se vzdáwagi pod
ochranu Anglického dwora, a horowí
gsau přigmaní wsecky wýminky, kře-
rež jim Admirál prwe byl předložil.
Dne 29 o polední skutečně geden díl
Anglických lodj připlaul k přistawu v
Tulonu, při čimž měšťané stále wolali:
Žiw buď Král! Po hodině Angličané

spolu s Francanzy wsecky strážce, tak tež
partye po břehu y wsecky ssance osadili.
Francouzské wálečné lodj w Tulonském
přistawu také hned královské plachty
zawěšly. Toliko newjme dosawad,
takeli Angličané sami pro sebe, čili gme-
nem Krále Ludwika XVII. Tulon opa-
nowali. Nynj Admirál Hūd ustanowil,
že w tu chwili asy 30,000 Španyelů a
Sardynských do Provincye na lodjch
posle, aby sgednotjce se s královskými,
dále do Francanz wtrhli, a Jakubín-
skému panowání y sláwě gogich nage-
dnau konec učinili.

Druhý list takto prawí: Weliká,
neydůležitějši nowina! Města Tulon,
Marselie y giná s celými fragi až k
městu Lionu vzdala se pod ochranu

Královského Anglického dwora, a národ-
dnímu shromáždění wsecko poslušen-
stvíj wypowieděla. Deputyrowanj v
welikém počtu z Tuluu wyprawili se
k Anglickým lodím, kdež od Admirála
Güda welmi wšedně y wděčně přigati
byli. Prohlásyli se, že o ochranu An-
glického dwora žádají, tak aby pomoci
Anglického národu prvnj konstituce
pod zpráwu Krále zase wvesti, a ty-
ranstému ghu Jakubinu konec učiniti
mohli. Když potom Anglické lodj w
přístavu Fortwice zarazily, a zbrojný
lid wystaupil, Tulonskej k zdravj gegich
z kasu hlucně střileli, a welkým hlasem
křičíce, ge wstali. Nynj wšudy chytá-
jí Jakubiny, a známý Orleanský Wy-
woda, genž dosawad w Marsellu w we-
zení sedí, bude wydan Anglickým lodím,
kteréz geg na bezpečnějši místo doda-
jí. — Tuto potřebitedlnau zpráwu
přes Genui sem do Turyna přinesl
wčera rychlý posel, a dnes ráno zase
rychlý poslowe ke wšem sgednoceným
dworům zasláni byli.

*) Dne 7 toho w noci s tauž zprá-
wu rychlý posel přes Innspruk co nej-
rychlegi skrz Augšpurk gel do Frank-
furtu.

*) List z Paříže na den 2 toho po-
twrzuje te zpráwu, že Angličané fran-
cauzské weliké město Tuluu sobě pod-
manili.

Do Reyna 9 září. Od armády,
kteráz v řeku Reyna a Moslu stoji, již
8 dní ničeho nespšimie, toliko že cýsař-
ské wogsko se hnulo, řeku Reynu přegde,
a w Elsfách na francouzské stance s
celar. mocí wyraziti chce. Pruský Ge-
nerál Hrabě Balthayt dosawad stoji v

Sarlui, a Prync Hohenlohe v Hom-
burku, kterýž své přednj strážce až k
Bliskasilu rozložil. Brunswický Wy-
woda stoji wlezení mezy Rothalwem a
Pirmasensem, geho strážce dosahují až
k Eppelbronu, a gest blízko asy půl zhe-
hodiny od Biče, a asy 3 hodiny od
Kronwaysenburku. Podle položení to-
hoto wogsta mnozí sandj, že žádného
welikého příběhu nemáme očekávání,
leč až Pruské wogsko od Koburské ar-
mády pod zpráwu Generála Knobels-
dorfa pūtáhne, kteréz w tu stranu v
Trewiru okolo dne 7 toho očekáváno
bylo.

Skrze nowiny gest prohlášeno, že
w Pruském polním magacynu obili, to-
tíž pšenice, žito, ječmen, oves, brách,
fazole, čočka, tak též reyže, sůl, winný
ocet, y prázdne pytle, dne 12 toho
wečegně licytando prodáwati se budou.

3 Mohuče 10 září. Rychlý posel,
kterýž wčera zde westřz gel, wbezpeč-
ge, že odedne 29 srpna 1,000 dělníků
na zákopjch proti Dynkychu pracuje,
a že Angličané dne 3 toho s welikým
násylním do též perwnosti střileti počali.
Hrozně příprawy dělají se na tu pe-
wnost, tak že gestě při žádné wsdány
nebyly. Do poslednjho toho měsíce gi-
stě w Anglických rukau býti má. —
Dne 9 toho geho knížetcy Oswicenosť
Kurfirst Mohučský odpoledne we 3 ho-
diny poneypřw z Assaffenburku, gařožto
z své residency do Mohuče přigel, kdež
od westřereho lidu s welikým plésáním
přiwřán byl.

3 Manhaymu 1 září. Generál Gra-
bė Wurmser w swém hlawním bytu
Frefensfeldu na den 30 srpna wydal
tak

tak nazvaný denní list, z kteréhož znáti, že dne 27 téhož s dvěma bataliony Wallisťské pěchoty, a s několika dywizijmi gízdy přes Minsfeld do Grekenfeldu přitáhli, odkudž gel prohlížeti tu stranu v Steynsfeldu a Svalghofenu, k tomu také na obojí straně kázal na nepřátely vyraziti, tak aby tím bezpečněji wsecko wssudy přehlídnaviti mohl. Dva batalionové Dulašťské pěchoty mimo nadání wrazyli na francouze w lese proti Steynsfeldu, a tak zmužile na ně wpadli, že francouzové w neywětšim nepořádku zpět se obrátili, a k Steynsfeldu až pod samé kusy prchli. Když se potom Generál Wurniser přiblížil, spatřil, že francouzové na wsech stranách dobře sfancy opatřeni gsau, z kterých neustále a bez přetrže střeleli. Generál Soce shledal, že francouzové daleko počtem sylnějši gsau, než se domníwal, nebo widěl, že wsecka krowj y wsecky winice gimi dobře osazeny gsau. Na to se Generál Soce nic neohlížel, prorazyl střez nepřátely, a cožgich w Bergcavern leželo, wsecky od tud wypudil; než krom Bergcavern neměl žádného místa, kdežby před francouzy bezpečen byl, wsecky cesty a průchodové byli zasekáni, a mnohými děly opatřeni, tak že přinucen byl zase zpátkem na své místo causnauti. Francouzští poběhley a sedlácy prawj, že francouzové do 700 lidu ztratili. K tomu od granátu wůz s prachem se chytil, a do powětří wyletěl. Na cysařské straně 64 zabitych a 134 poraněných mužů se počítá. Dne 28 a 29 nic paměti hodného se nepřihodilo.

Z Elsařských hranic 1 zářij. Pruského

Brále hlavní byt dosawad gest w Kdyskofenu. Poněwadž Landawšťj takměř každého dne na zwony sstramngj, což znamenj gest, aby sli okolnj místa plunzrowati, protož Král gezen djl své armády napřed poslal, aby geho wogácy takowým wystupkům přjtrž větnili. — Elsařj sedlácy den po dni v wětšim počtu k nassim přecházegj, a to proto, poněwadž francouzové wsecky napořád pod zbraň sháněgj. Y také řádně francouzské wogsko y sami národnj strážnjcy mnohem sylnějši wstřagj než Kdy prwe. Landawšťj Komendant Generál Labader, od deputyrowaného Dencla, genž prwe Landawšťj sarárem býwal, gest suspendyrowán. Denzel častějši gezdj okolo města cysařských pozorowati, wssak pořádkě sylný zástup před sebau wysle.

Z polušho ležení w Barlemonu 3 zářij. Wčera nasse parrye před perwostj Besnoa byly dohotoweny. Odpoledne hned s welikým násyljm počali z kusů střileti, kteráž střelba bez wstání až do této chwile trwá. Mnozj prawj, že neydele do 8 dnj celé město na hromadě ležeti bude; wssak aby se wzdali, potud k tomu čáky nenj. Zde ležj dwa bataliony Litycanů a batalion někdeyřich zbůgných Brabantů, kterjž wsecko wyznakládagj, gen aby se francouzové nezwdali, a kogegj ge tau naděgj, že gisté lid tomu městu na pomoc přigde. Wssak ale nepřátelé w té straně dosawad nohau nehnuli, cožby nám na škodu byti mohlo. Předewčrem ráno francouzové na wsecky wrchy, genž přj d námi ležj, gízdně strážje postavili, a sami se hnuli z svého místa na takowý

wý způsob, že nášši nemohli ginác sau-
diti, než že se kdesy kwarwá sšarwátka
střhne. A to wšse stalo se zatím gen
proto, aby asy 50 wozů s potravau od
Landresy do Awesne bez překážky ods-
wezti mohli. Poněwadž francouzowé
wšsecky sedláky ženau, tedy nyní y s tē-
mi máme pūtky. Předewčirem blizko
wesnice Walu shromáždilo se gich asy
150, a po nássich předních strážích stři-
leli. Zpráwu wedancý Obrst kázal
tříkrát z kusu po nich wystřeliti, a se-
dlácy hned gako zagsy zpátkem do wsi
vtekli, tu drželi radu, a bezpochyby za-
wřeli mezy sebou, že se wice cysářským
neokážj. Z též wsi Walu poststěšilo se
20ti sedláčkům, že časné k nássim wřecy
mohli. Gakž slyssime, dnes 6,000 ná-
šeho lidu k Ssato - Kambresy poráhne,
kterěžto místo obkličegj.

Z Bryslu 5 zářj. Dne 1 toho franc-
cauzowé wleženj v Mobeže se hnuli, a
protož nášši myslili, že se wšsedy stran
wyrážegj. Nato táhla kolonye do lesa,
aby zde dřiwj porážela; nášši ge z lesa
wyhnali, prwé než dřiwj nasekali. —
Když dne 2 toho nášši zase 5 patryj
před pewností Besnoa dodělali, opět
města k wzdánj se požádali, a poněwadž
odpowěděli, že bran neotewrau, nášši
pělili do bran, a hned wtu chwili na
dwan místech ge zapálili.

Z Bryslu 6 zářj. Zástup Pruského
wogšta pod zpráwu Generála Kno-
belsdorfa giž se na cestu wydal, a k
weliké armádě pod zpráwu Pruského
Brále se přivázj. Tento zbrogný lid
táhne střz Namurské hrabstwaj a Lucem-
burškau fraginu. — Angličané giž
sturečně s welikau mocy pewností Dyn-

tyrchu dobýwagi. Předce wšsák pos-
stěštilo se francouzům, dokud cele za-
wřjni nebyli, že welikého počtu bran-
ného lidu y s potravau a walcinými
potřebami na pomoc dostali, y také že
wšsecky nemocné, poraněné, ženy, děti
a starce z pewností wywěsti a dále do
země zawezti mohli. Poněwadž fran-
cauzský Generál Sussart v Baslu 30,000
lidu zbrogného dohromady stáhl, protož
Norycký Wywoda také znamenitý zástup
wogšta od své armády k pozorowánj
nepřátel wystati musyl.

Do hořensšho Reyna 6 zářj. Wey-
wěšši díl cysářského wogšta, genž w
Brysce (Breisgau) pod zpráwu Gene-
rála Sstádera stogj, hnul se k Mayen-
burku. Poněwadž lodnj mosty s sebou
magj, z toho můžeme sanditi, že gisté
přes Reyn do Elsas wtrhnanti chtěgj.
Cysářstj husari giž sšeráfugj až ke zdem
města Baslu, a wšselikau potravu tam
wozyti zapowědjno gest.

Při poslednj rjšské poststě tyto zprá-
wy sme obdrželi:

Z Bryslu 10 zářj. Dne 5 toho do
Kypertu přitáhl weliký počet wozů s
prachem, pak 100 Anglických kusů, což
wšse dne 2ho dále k armádě odwezeno
bylo. Dne 6 v Berže - Sent - Winož
stala se sšarwátka, při kteréž francou-
zowé zpátkem zahnáni byli. Wšsák
druhého dne zase přišli, asy 10,000
mužů sylnj, a přepadli nasse strážce, na
kterýchž 400 myslivců a francouzstj
wystěhowance stáli. Nášši statečné
francouzům se bránili, a protož také
drahně lidu ztratili, posléz se weliké
syle francouzůw wstaupiti musyli. Do-
konaly Generál Fabry, genž dne 21.
sr-